

**Likumprojekta „Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2020., 2021. un 2022. gadam”
sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija)**

Tiesību akta projekta anotācijas kopsavilkums	
Mērķis, risinājums un projekta spēkā stāšanās laiks (500 zīmes bez atstarpēm)	<p>Saskaņā ar Likumā par budžetu un finanšu vadību noteikto vidēja termiņa budžeta plānošana ir process, kurā tiek noteikti pieejamie resursi trīs gadu periodam un nodrošināta šo resursu izlietošana atbilstoši valdības noteiktajām prioritātēm. Vidēja termiņa budžeta plānošana paredz noteikt valsts budžeta likumu vienam gadam un maksimāli pieļaujamo izdevumu kopapjomu turpmākajiem diviem gadiem.</p> <p align="center">Likums stājas spēkā 2020. gada 1. janvārī.</p>

I. Tiesību akta projekta izstrādes nepieciešamība	
1.	<p>Pamatojums</p> <p>Saskaņā ar Likuma par budžetu un finanšu vadību (turpmāk – LBFV) 16.² panta pirmajā daļā noteikto finanšu ministrs nodrošina, ka katru gadu tiek izstrādāts vidēja termiņa budžeta ietvara likuma projekts nākamajiem trim saimnieciskajiem gadiem, un iesniedz to Ministru kabinetam (turpmāk – MK) saskaņā ar vidēja termiņa budžeta ietvara likuma projekta un gadskārtējā valsts budžeta likuma projekta izstrādes un iesniegšanas grafiku.</p> <p>Savukārt, saskaņā ar LBFV 16.² panta desmitajā daļā noteikto MK vidēja termiņa budžeta ietvara likuma projektu trim turpmākajiem gadiem iesniedz Saeimai līdz kārtējā gada 15. maijam. Atbilstoši LBFV Pārejas noteikumu 67. punktam līdz 2022. gada 31. decembrim MK iesniedz Saeimai vidēja termiņa budžeta ietvara likuma projektu kopā ar gadskārtējo valsts budžeta likuma projektu (budžeta likumprojekta paketē).</p> <p>Atbilstoši MK 2019. gada 17. septembra protokola Nr. 42 34.§ “Informatīvais ziņojums “Par prioritārajiem pasākumiem valsts budžetam 2020.gadam un ietvaram 2020.-2022.gadam”” 42. punktam, likumprojekts "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2020., 2021. un 2022. gadam" (turpmāk – VTbil) jāiesniedz Saeimā š.g. 14.oktobrī.</p> <p>Saskaņā ar Fiskālās disciplīnas likuma (turpmāk – FDL) 5. panta piekto daļu likumprojektam tiek pievienota fiskālo risku deklarācija un Fiskālās disciplīnas padomes sagatavotais fiskālās disciplīnas uzraudzības ziņojums.</p>
2.	<p>Pašreizējā situācija un problēmas, kuru risināšanai tiesību akta projekts izstrādāts, tiesiskā regulējuma mērķis un būtība</p> <p>Atbilstoši LBFV noteiktajam vidēja termiņa valsts budžeta plānošana ir process, kurā tiek noteikti pieejamie resursi vidējam termiņam un nodrošināta šo resursu izlietošana atbilstoši valdības noteiktajām prioritātēm. Vidēja termiņa budžeta plānošana paredz noteikt valsts budžeta likumu vienam gadam un maksimāli pieļaujamo izdevumu kopapjomu turpmākajiem diviem gadiem.</p>

VTBIL tiek sasaistīts ar attīstības plānošanas dokumentiem, tādējādi nodrošinot pieejamo resursu sasaisti ar valdības politikas prioritātēm vidējā termiņā.

2013. gada 6. martā spēkā stājās FDL, kurā ir definēti būtiskākie fiskālās politikas principi un fiskālie nosacījumi atbildīgas un pārdomātas fiskālās politikas realizēšanai un kura pamatā ir nosacījums par ekonomiskajā ciklā sabalansētu vispārējās valdības budžetu, un kā galvenais instruments fiskālās disciplīnas ievērošanā ir paredzēts VTBIL, ko sagatavo turpmāko trīs gadu periodam. Tādējādi FDL nodrošina, ka VTBIL un gadskārtējais valsts budžeta likums 2020. gadam tiek izstrādāts atbilstoši FDL nosacījumiem. Izstrādājot VTBIL katram likuma perioda gadam iekļaujami dati un informācija atbilstoši FDL 5. panta trešajai un ceturtajai daļai, kā arī LBFV 16.² panta otrajā daļā noteiktai informācijai.

Šis ir septītais vidēja termiņa budžeta ietvara likums, kas tiek izstrādāts saskaņā ar FDL noteiktajiem nosacījumiem.

Saskaņā ar FDL 5. panta piekto daļu likumprojektam tiek pievienots:

- Fiskālās disciplīnas padomes sagatavotais fiskālās disciplīnas uzraudzības ziņojums;
- Fiskālo risku deklarācija, ko MK apstiprināja 2019. gada 20. augustā (prot. Nr. 35 25.§).

Līdzīgi, kā iepriekšējos VTBIL, arī šajā likuma projektā ir ietverti panti, kas nav paredzēti Fiskālās disciplīnas likumā vai LBFV, bet fiksē būtiskus fiskālus lēmumus vidējam termiņam.

VTBIL iekļauts pants, kas nosaka ikgadējo pašvaldību kopējo aizņēmumu pieļaujamo palielinājumu vidējā termiņā, par prioritāti nosakot aizņēmumus Eiropas Savienības un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības finansēto projektu īstenošanai ar aizņēmuma apmēru, kas nepārsniedz projekta attiecināmo izmaksu kopsummu.

Likumprojekts paredz kompensēt Rīgas pašvaldības kontrolētās kapitālsabiedrības "Rīgas Satiksme" radīto negatīvo fiskālo ietekmi uz vispārējās valdības budžeta bilanci, nosakot, ka kompensācija tiek veikta atbilstoši iedzīvotāju ienākuma nodokļa sadales principiem no Rīgas pašvaldības budžetam piekrītošās iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu daļas pēc pašvaldību finanšu izlīdzināšanas, 2020.gadā nepārsniedzot 38 000 000 *euro* un 2021.gadā nepārsniedzot 10 100 000 *euro*. Vienlaikus tiek noteikts, ka kompensācijas summas var tikt precizētas atbilstoši Ministru kabineta pieņemtajam lēmumam ar nosacījumu, ka tas nerada negatīvu fiskālu ietekmi uz vispārējās valdības budžeta bilanci atbilstoši Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmas Eiropas Savienībā metodoloģijai.

Lai novērstu vispārējās valdības sektorā iekļauto valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību nekontrolētu ietekmi uz

vispārējās valdības budžeta bilanci, VTBIL ir iekļauts regulējums, kas paredz, ka:

- vispārējās valdības sektorā iekļautās valsts kapitālsabiedrības negatīvā ietekme uz vispārējās valdības budžeta bilanci 2021. un 2022. gadā drīkst pārsniegt 5 miljonus *euro* tikai tad, ja ir saņemta Ministru kabineta piekrišana;
- pašvaldībām ir jāpārvalda to kapitālsabiedrības tā, lai 2021. un 2022. gadā konkrētas pašvaldības katras atsevišķās kapitālsabiedrības negatīvā ietekme uz vispārējās valdības budžeta bilanci nepārsniegtu 5 miljonus *euro*. Negatīvā ietekme var pārsniegt 5 miljonus *euro*, ja pašvaldība nodrošina, ka tā kopā ar savām vispārējās valdības sektorā iekļautajām kapitālsabiedrībām un citām institūcijām nodrošina neitrālu vai pozitīvu ietekmi. Tiek paredzēts arī, ka pašvaldības kapitālsabiedrības negatīvā ietekme var būt lielāka par 5 miljoniem *euro* arī tad, ja pašvaldība kopā ar savām vispārējās valdības sektorā iekļautajām kapitālsabiedrībām un citām institūcijām rada negatīvu ietekmi, ja tam tiek saņemta Ministru Kabineta piekrišana.

VTBIL 4. pielikums nosaka algoritmu kā tiek veikts kapitālsabiedrības ietekmes uz vispārējās valdības budžeta bilanci aprēķins. Tāpat VTBIL regulējums paredz, ka informācija par vispārējās valdības sektorā iekļauto kapitālsabiedrību faktisko un prognozēto ietekmi uz vispārējās valdības izdevumiem, ieņēmumiem, budžeta bilanci un parādu ir publiski pieejama.

VTBIL ir iekļauts pants, kas paredz fiskālās neitralitātes principa nodrošināšanu attiecībā uz Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" ietvaros uzņemto virssaisību ietekmi uz vispārējās valdības budžeta bilanci. Negatīvās ietekmes kompensēšana tiek veikta no Eiropas Savienības fondu finansējuma atbilstoši Ministru kabineta lēmumam.

Tāpat VTBIL ir iekļauts pants, kas nosaka dividendēs izmaksājamo peļņas daļu akciju sabiedrībai "Augstsprieguma tīkls", saskaņā ar 2018.gada 29.maija MK sēdē nolemto (MK sēdes protokols 45.§, 7. punkts).

Likumprojekts paredz ieņēmumus valsts budžetā no VAS "Latvijas Loto" dividendēm, lai nodrošinātu finansiālu segumu izdevumiem stipendiju izmaksai Latvijas vidējās izglītības iestāžu absolventiem 2020. un 2021.gadā.

Likumprojektam ir pievienots MK protokola lēmums, kurā piedāvāts atbalstīt iesniegto likumprojektu „Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2020., 2021. un 2022. gadam”, tā paskaidrojums. Tāpat, MK protokola lēmums paredz noteikt, ka Finanšu ministrs likumprojektu „Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2020., 2021. un 2022. gadam”, tā paskaidrojums,

		Fiskālo risku deklarāciju un Fiskālās disciplīnas padomes sagatavoto Fiskālās disciplīnas uzraudzības ziņojumu iesniedz Saeimai 2019.gada 14.oktobrī un, ka atbildīgais par likumprojekta turpmāko virzību Saeimā ir finanšu ministrs.
3.	Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas un publiskas personas kapitālsabiedrības	<p>VTBIL izstrādē, sagatavojot savus budžeta pieprasījumus, ir iesaistītas visas ministrijas un citas centrālās valsts iestādes.</p> <p>Lai nodrošinātu LBFV MK doto uzdevumu izpildi attiecībā uz neatkarīgo institūciju viedokļa uzklauššanu, kā arī šā viedokļa un MK lēmuma pamatojuma iekļaušanu MK sēdes protokollēmumā, lemjot par attiecīgo iestāžu budžeta projektiem, neatkarīgo institūciju pārstāvji tika uzaicināti piedalīties visās MK sēdēs, kurās tika izskatīti attiecīgie jautājumi. Līdz ar to Valsts prezidenta kancelejas, Augstākās tiesas, Satversmes tiesas, Tieslietu padomes, Valsts kontroles, Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes, Tiesībsarga biroja, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas un Ģenerālprokuratūras pārstāvjiem bija dota iespēja MK sēdē paust savu viedokli.</p> <p>Detalizētāka informācija ir iekļauta likumprojekta „Par valsts budžetu 2020.gadam” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojumā (anotācijā).</p>
4.	Cita informācija	Nav

II. Tiesību akta projekta ietekme uz sabiedrību, tautsaimniecības attīstību un administratīvo slogu

1.	Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt	Tieši vai pastarpināti var ietekmēt lielāko daļu sabiedrības, t.sk. sabiedrības grupas, kas tieši vai pastarpināti saņem finansējumu no valsts budžeta, veic obligātos maksājumus budžetā saskaņā ar likumdošanā noteikto.
2.	Tiesiskā regulējuma ietekme uz tautsaimniecību un administratīvo slogu	Likumprojekts nodrošina atbilstošas valsts fiskālās politikas īstenošanu un valsts budžeta izdevumus.
3.	Administratīvo izmaksu monetārs novērtējums	Projekts šo jomu neskar
4.	Atbilstības izmaksu monetārs novērtējums	Projekts šo jomu neskar
5.	Cita informācija	Nav

III. Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem					
Rādītāji	2019.gada plāns		Turpmākie trīs gadi (<i>euro</i>)		
	Saskaņā ar likumu „Par valsts budžetu 2019.gadam” (<i>euro</i>)	2020.gada budžeta projekts pret 2019.gada plānu – izmaiņas (<i>euro</i>)	2020	2021	2022
			Budžeta projekts	Budžeta projekts	Budžeta projekts
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1. Budžeta ieņēmumi	9 177 000 835	717 132 584	9 894 133 419	9 907 444 920	10 244 408 776
1.1. valsts pamatbudžets, tai skaitā ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi	6 386 550 075	496 372 905	6 882 922 980	6 710 508 345	6 886 691 722
1.2. valsts speciālais budžets	2 989 513 183	221 946 817	3 211 460 000	3 395 720 775	3 553 986 682
1.3. pašvaldību budžets					
2. Budžeta izdevumi	9 391 492 946	610 148 112	10 001 641 058	10 384 294 125	10 737 103 941
2.1. valsts pamatbudžets	6 824 828 613	400 088 983	7 224 917 596	7 422 509 630	7 599 849 564
2.2. valsts speciālais budžets	2 765 726 756	211 246 267	2 976 973 023	3 160 568 695	3 333 524 005
2.3. pašvaldību budžets					
3. Finansiālā ietekme	-214 492 111	+106 984 472	-107 507 639	-476 849 205	-492 695 165
3.1. valsts pamatbudžets	-438 278 538	+96 283 922	-341 994 616	-712 001 285	-713 157 842
3.2. speciālais budžets	223 786 427	10 700 550	234 486 977	235 152 080	220 462 677
3.3. pašvaldību budžets					
4. Finanšu līdzekļi papildu izdevumu finansēšanai	X				

(kompensējošu izdevumu samazinājumu norāda ar "+" zīmi)					
5. Precizēta finansiālā ietekme	X				
5.1. valsts pamatbudžets					
5.2. speciālais budžets					
5.3. pašvaldību budžets					
6. Detalizēts ieņēmumu un izdevumu aprēķins (ja nepieciešams, detalizētu ieņēmumu un izdevumu aprēķinu var pievienot anotācijas pielikumā)					
6.1. detalizēts ieņēmumu aprēķins					
6.2. detalizēts izdevumu aprēķins					
7. Amata vietu skaita izmaiņas	Projekts šo jomu neskar				
8. Cita informācija	*2.ailē parādīti likumā „Par valsts budžetu 2019.gadam” apstiprinātie dati, 3.ailē parādītas izmaiņas - 2020.gada budžeta projekts pret 2019.gada plānu, 4., 5. un 6. ailē – 2020.-2022. gada budžeta projekts.				

IV. Tiesību akta projekta ietekme uz spēkā esošo tiesību normu sistēmu

1.	Saistītie tiesību aktu projekti	VTBIL saskaņā ar LBFV Pārejas noteikumu 67. punktu MK iesniedz Saeimai kopā ar gadskārtējo valsts budžeta likuma projektu (budžeta likumprojektu paketē).
2.	Atbildīgā institūcija	Finanšu ministrija
3.	Cita informācija	Nav

V. Tiesību akta projekta atbilstība Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām

Projekts šo jomu neskar

VI. Sabiedrības līdzdalība un komunikācijas aktivitātes

1.	Plānotās sabiedrības līdzdalības un komunikācijas aktivitātes saistībā ar projektu	Ar masu mediju starpniecību sabiedrība informēta par VTBIL izstrādes gaitu, svarīgākajiem prognozējamiem makroekonomiskajiem un fiskālajiem rādītājiem.
2.	Sabiedrības līdzdalība projekta izstrādē	Projekts šo jomu neskar
3.	Sabiedrības līdzdalības rezultāti	Projekts šo jomu neskar
4.	Cita informācija	Nav

VII. Tiesību akta projekta izpildes nodrošināšana un tās ietekme uz institūcijām

1.	Projekta izpildē iesaistītās institūcijas	Institūcijas, kas tieši vai pastarpināti saņem finansējumu no valsts budžeta, kā arī veic obligātos maksājumus budžetā saskaņā ar likumdošanā noteikto.
2.	Projekta izpildes ietekme uz pārvaldes funkcijām un institucionālo struktūru. Jaunu institūciju izveide, esošu institūciju likvidācija vai reorganizācija, to ietekme uz institūcijas cilvēkresursiem	Projekts šo jomu neskar
3.	Cita informācija	VTBIL tiks publicēts Latvijas Vēstnesī, kā arī pēc izsludināšanas tas tiks ievietots Finanšu ministrijas interneta mājas lapā.

Finanšu ministrs

J. Reirs